

Sygn. akt

III AUa 437/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **23 września 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Urszula Kocylowska
	Sędziowie:	SSA Alicja Podczaska (spr.) SSA Roman Skrzypek
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **23 września 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.**

o emeryturę

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **16 lutego 2015 r.** sygn. akt **IV U 147/14**

oddala apelację

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 października 2013 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS odmówił A. K. prawa do wcześniejszej emerytury, ponieważ nie wykazała piętnastoletniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Do tego okresu nie uwzględniono wnioskodawczyni zatrudnienia od 15.02.1977 r. do 20.11.2001 r. na stanowisku ślusarza.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawczyni domagała się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury, wskazując że wykonywała prace lakiernika natryskowego, pomimo iż w angażu miała wpisane stanowisko pracy ślusarz, ślusarz – blacharz.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2015 r., sygn. akt IV U 147/14, Sąd Okręgowy w Krośnie zmienił zaskarżoną decyzję ZUS Oddziału w J.w ten sposób, że przyznał A. K.prawo do emerytury od dnia 10.12.2013 r. w wyniku uznania, że w okresie od dnia 15.02.1977 r. do dnia 31.12.1998 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała pracę w szczególnych warunkach, wymienioną w wykazie A, dział XIV, poz. 17, stanowiącego załącznik do rozporządzeni RM z dnia 7.02.1983 r.

Sąd ustalił, że A. K. po ukończeniu szkoły przyzakładowej w 1975 r. rozpoczęła pracę w AUTOSAN w S. na stanowisku ślusarza i tokarza. Następnie, w okresie od 15.02.1977 r. do 31.12.1998 r., wnioskodawczyni pracowała jako lakiernik, pomimo posiadania angażu ślusarza i ślusarza – blacharza. Wnioskodawczyni zajmowała się malowaniem detali do autobusów, malowaniem szkieletów obudowy do więźniarek, wykonywaniem zaprawek lakierniczych, jak również lakierniczymi pracami naprawczymi używanych autobusów. Dalej Sąd ustalił, że wnioskodawczyni miała wspólne stanowisko z W. K., oboje w latach 1977 – 1998 otrzymywali dodatek za pracę w warunkach szczególnych. Sąd za wiarygodne uznał zeznania świadków, zgodnie wskazujących na fakt wykonywania przez wnioskodawczynię wyłącznie pracy lakiernika. W ocenie Sądu w Autosanie częstą praktyką było wykonywanie pracy innej niż wskazana w angażu, a to z uwagi na sztucznie ustalone limity poszczególnych zawodów na wydziałach. Praca lakiernika to praca wymieniona w wykazie A, dziale XIV, poz. 17 – lakierowanie ręczne lub natryskowe, nie zhermetyzowane, zatem wnioskodawczyni legitymuje się wymaganym stażem w warunkach szczególnych i spełnia wszystkie przesłanki przyznania prawa do wcześniejszej emerytury.

W apelacji od powyższego wyroku organ rentowy domagał się jego zmiany i oddalenia odwołania, względnie uchylenia zaskarżonego wyroku, zarzucając: naruszenie art. 217 kpc w zw. z art. 278 kpc, poprzez nieprzeprowadzenie opinii biegłego ds. organizacji i zarządzania przemysłem i BHP, a dalej także art. 233 kpc, poprzez wybiórcze rozważenie i ocenę zebranego materiału, poprzez przyznanie mocy dowodowej zeznaniom świadków, a pozbawienie jej dokumentacji zgromadzonej w aktach oraz art. 184 ust. 1 pkt. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z § 2 rozporządzenia RM z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze i art. 114 ust. 1 w związku z art. 366 kpc, poprzez niezastosowanie przez Sąd tego przepisu, tj. nie procedowanie w oparciu o dokumenty przedłożone przez wnioskodawczynię w ramach wniosku o wydanie zaskarżonej decyzji, a przeprowadzenie przez Sąd postępowania na nowo w całości, co stanowi naruszenie instytucji powagi rzeczy osądzonej.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu, ponieważ zaskarżony wyrok jest trafny i nie narusza prawa.

Spór w sprawie dotyczył uprawnienia A. K.do wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach, a w szczególności spełnienia przez wnioskodawczynię warunku posiadania piętnastoletniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawczyni domagała się uwzględnienia do tego okresu zatrudnienia w(...) od 15.02.1977 r. do 31.12.1998 r.

Sąd I instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe i na podstawie zgromadzonych dowodów: z akt osobowych, zeznań świadków, przesłuchania wnioskodawczyni ustalił, że w całym okresie zatrudnienia w Autosanie wnioskodawczyni wykonywała inne czynności od tych zapisanych w angażu, a to prace lakiernika. Okoliczność ta została potwierdzona w zgodnych i szczegółowych zeznaniach świadków. Podkreślenia wymaga, że jako świadkowie przesłuchiwani byli: kierownik oddziału na wydziale prototypów w latach 1994 -2002, kierownik wydziału

prototypów w latach 1990 – 2007, kierownik działu kadr w latach 1981 – 2003, lakiernik stale współpracujący z wnioskodawczynią, który także przyuczał ją do zawodu lakiernika. Z zeznań świadków wynika, że wnioskodawczyni nie wykonywała innych czynności poza lakierowaniem i przygotowaniem do lakierowania prototypowych części.

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił i zaakceptował ustalenia faktyczne oraz argumentację prawną Sądu I instancji.

Nie można nie uwzględnić zeznań świadków wobec ich pełnej jednomyślności, co do treści i dużej szczegółowości przekazywanych informacji. Także osoby świadków wpływają na ocenę podawanych informacji, jako wiarygodnych. Przypomnieć należy, że Sąd w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych nie jest związany żadnymi ograniczeniami dowodowymi i wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności może ustalać na podstawie wszelkich środków dowodowych (por. wyrok SN z 28 maja 2013 r., I UK 632/12, LEX nr 1408147) i nie obowiązuje tu żadna hierarchia dowodów.

Dlatego też Sąd I instancji mógł ustalić stan faktyczny na podstawie zeznań świadków, szczególnie, że wartość dowodowa zachowanych akt osobowych wnioskodawczyni jest niewielka, zważywszy na wskazywaną przez świadków praktykę niezgodnego ze stanem rzeczywistym określania stanowisk pracy w Autosanie. Na powszechność takiego działania wskazuje m. in. kierownik działu kadr w Autosanie (k.34).

Całkowicie nieuzasadniony jest zarzut naruszenia art. 217 kpc w zw. z art. 278 kpc, wobec nieprzeprowadzenia dowodu z opinii biegłych, a to z tej racji, że dla ustalenia wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy nie jest wymagane prowadzenie dowodu z opinii biegłego (por. wyrok SN z dnia 8 stycznia 2009 r., I UK 201/08, Lex 738338 wyrok SA w Rzeszowie z dnia 5 marca 2013 r., III AUa 969/12, Lex 1294850). W rozpoznawanej sprawie nie było sporu, co do trafności kwalifikowania wykonywanych przez wnioskodawczynię czynności pod określoną pozycję wykazu prac w warunkach szczególnych, a jedynie ustalenie rzeczywiście wykonywanych czynności, wobec rozbieżności między zapisami w świadectwie pracy, a twierdzeniami wnioskodawczyni, popieranymi zeznaniami świadków. Ustalenie, że pracownik czynności wymienione w rozporządzeniu wykonywał, a nadto, że były to jedyne czynności w zakresie jego obowiązków i były wykonywane stale i w pełnym wymiarze skutkować musiało stwierdzeniem spełnienia przez wnioskodawczynię przesłanek do wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Z podanych przyczyn orzeczono, jak w sentencji na podstawie art. 385 kpc